

III. Kormányrendeletek

A Kormány 289/2009. (XII. 18.) Korm. rendelete

a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet módosításáról

A Kormány a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 9. alpontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 5. § (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A közlekedésben olyan járművel szabad részt venni,
- a) amelynek jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van;
- b) amelyre külön jogszabályban meghatározott számú, típusú és elhelyezésű hatósági jelzés(ek) [rendszám-tábla(ák)] van(nak) felszerelve;
- c) amely a jogszabályban meghatározott műszaki és környezetvédelmi feltételeknek megfelel;
- d) amely az utat és tartozékait nem rongálja és azok környezetét nem szennyezi;
- e) amely megfelel a (9) bekezdésben meghatározott feltételnek.
- (2) A jármű vezetője, mielőtt a járművel a telephelyről (így különösen a garázból) elindul, köteles a kormányberendezés, a fékberendezés, a gumibroncsok, valamint a kötelezően előírt világító- és fényjelző berendezések állapotát (működését), továbbá a hatósági jelzés(ek) [rendszám-tábla(ák)] meglétét, állapotát – az adott körülmények között indokolt módon – ellenőrizni.”
- (2) Az R. 5. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(5) A hatósági jelzés(ek)e(t) [rendszám-tábla(áka)t] a járművön a felszerelésére kijelölt helyen, jól olvasható állapotban kell tartani, azt megváltoztatni, letakarni vagy jogosulatlanul eltávolítani tilos.”
- 2. §** Az R. 6. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) Az (1), (2) és a (3) bekezdésben foglalt rendelkezések értelemszerűen irányadók a szolgálatban lévő katonai forgalom-szabályozó, a katasztrófavédelmi hatóság közúti ellenőre, a vám- és pénzügyőr, a tűzoltó, valamint a forgalmat ellenőrző közlekedési hatóság közúti ellenőre által adott jelzésekre is.”
- 3. §** Az R. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „7. § (1) A jelzőőr vagy a polgárőr jelzőtárcsával vagy – feltartott, vagy vasúti átjárónál az úttesten állványra helyezett – piros fényű lámpával adott jelzésére meg kell állni.
- (2) Ha a forgalmat jelzőőr vagy polgárőr irányítja, köteles azt az egyéb veszélyt jelző táblával – a jelzőőrről vonatkozó kiegészítő táblával együtt – a külön jogszabályban meghatározottak szerint előre jelezni.”
- 4. §** (1) Az R. 10. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) A jelzőtáblákat – a (4)–(7) bekezdésben említett kivétellel – az úttest mellett, menetirány szerint a jobb oldalon helyezik el. A jelzőtáblát a bal oldalon, vagy az úttest felett megismételhetik. A jelzőtábla jelzése – a (4) és (5) bekezdésben említett kivétellel – a jelzőtáblával szemben közlekedő minden járműre vonatkozik.”
- (2) Az R. 10. §-a a következő (7)–(10) bekezdéssel egészül ki:
- „(7) A megengedett hosszúsági vagy szélességi méretet meghaladó méretű jármű vagy járműszerelvény kíséretét – külön jogszabály alapján – ellátó járművön, kíséret közben elhelyezhető fényt kibocsátó vagy megvilágított jelzésű jelzőtábla. Az így elhelyezett jelzőtábla rendelkezésének a kísérő és kísért jármű (járműszerelvény) mellett történő elhaladás közben kell eleget tenni.
- (8) A fény kibocsátására alkalmas jelzőtáblán a jelzőtábla fehér és fekete jelzései egymással felcserélt színekkel is megjelenhetnek.
- (9) A közúti jelzőtáblák az észlelést elősegítő sárga vagy fényvisszaverő sárga háttéren is elhelyezhetők.

(10) Az utasítást adó jelzőtáblán és a járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblán, a kötelező legkisebb, illetve a megengedett legnagyobb sebességre utaló felirat a sebességet km/órában határozza meg.”

5. § (1) Az R. 13. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az utasítást adó jelzőtáblák:)

„e) „Kerékpárút” (26. ábra); a tábla a kétkerekű kerékpárok közlekedésére kijelölt utat jelez; a segédmotoros rokkantkocsi, a gépi meghajtású kerekés szék és a kétkerekű segédmotoros kerékpár lakott területen kívül a kerékpárutat igénybe veheti, ha ezt jelzőtábla nem tiltja. A kerékpárúton más jármű közlekedése tilos;”

(2) Az R. 13. § (1) bekezdés i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az utasítást adó jelzőtáblák:)

„i) „Gyalog- és kerékpárút” (26/d. ábra); a gyalogos, a kerekés szék és a kétkerekű kerékpár közlekedésére kijelölt út. Ha a gyalogos és a kerékpáros forgalmat burkolati jel választja el (26/e. ábra), a gyalogos és a kerékpáros csak az útnak a részére kijelölt részén közlekedhet;”

6. § (1) Az R. 14. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:)

„d) „Sebességkorlátozás” (30. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél nagyobb sebességgel haladni tilos. A tábla alatt elhelyezett hóesésre (97/a. ábra) vagy esőzésre (97/b. ábra) utaló kiegészítő jelzőtábla azt jelzi, hogy a sebességkorlátozás csak a megjelölt időjárási körülmények vagy nedves útburkolat esetében érvényes. Kiegészítő tábla jelezheti, hogy a sebességkorlátozás meghatározott időszakra vagy bizonyos járműkategóriákra vonatkozik;”

(2) Az R. 14. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:)

„g) „Tehergépkocsival előzni tilos” (33. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton 3500 kilogrammot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsival, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel, valamint az ezen járművekből és pótkocsiból álló járműszerelvényekkel előzni tilos; ez a tilalom nem vonatkozik kétkerekű motorkerékpár, kétkerekű segédmotoros kerékpár és kerékpár, valamint állati erővel vont jármű és kézikocsi előzésére, továbbá az úttest közepén levő vágányon haladó villamos előzésére; ha a jelzőtáblán számérték is megjelenik (33/a. ábra), az előzés tilalma csak az ezt az értéket meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsira, vontatóra, mezőgazdasági vontatóra és lassú járműre vonatkozik;

33. ábra

33/a. ábra”

- (3) Az R. 14. § (1) bekezdés r) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:)

„r) „Tehergépkocsival behajtani tilos” (43. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra tehergépkocsival – kivéve a legfeljebb 3500 kilogramm megengedett legnagyobb össztömegű, zárt kocsiszekrényű tehergépkocsit –, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos; ha a tábla súlyhatárt is megjelöl (44. ábra), csak az ezt meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű járművel tilos behajtani;”

- (4) Az R. 14. § (1) bekezdése a következő z/3. ponttal egészül ki:

(A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:)

„z/3. „Környezetvédelmi övezet (zóna)” (53/e. ábra); a jelzőtábla azt jelzi, hogy a „Környezetvédelmi övezet (zóna) vége” (53/f. ábra) jelzőtábláig az úton (övezetben) a gépkocsik nem közlekedhetnek. A kiegészítő jelzőtábla jelzi (53/g. ábra) azon környezetvédelmi igazolólaphoz tartozó – a hatósági jelzésen (rendszám táblán) elhelyezett – matrica színét, amellyel rendelkező gépkocsira a behajtás tilalma vonatkozik. A behajtási tilalom alól az út kezelője felmentést adhat. A kiegészítő jelzőtáblán „Kivéve engedéllyel” felirat is elhelyezhető.

53/e. ábra

53/f. ábra

53/g. ábra

- (5) Az R. 14. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az (1) bekezdés c)-g) pontjában említett jelzőtábla hatálya a táblánál kezdődik és a következő útkereszteződés kezdetéig tart, kivéve, ha a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla ennél rövidebb távolságot jelöl meg, vagy a (7) bekezdésben említett jelzőtábla a tilalmat előbb feloldja. A vasúti átkelő előtt a 90., 91., 92. vagy 95. ábra szerinti veszélyt jelző táblával együtt elhelyezett, az (1) bekezdés d) pontjában említett jelzőtábla hatálya a vasúti átkelő kezdetéig tart.”

- (6) Az R. 14. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(9) Ha az (1) bekezdés a)–d), f)–g), z/1., z/2. és z/3. pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla időszakot jelöl meg, a tilalom csak ebben az időszakban áll fenn.”
- (7) Az R. 14. § (12) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(12) Az (1) bekezdés n)–t) és z/2. pontjában említett jelzőtáblánál a köztisztasági és közegészségügyi feladat vagy postai gyűjtő- és kézbesítő szolgálat ellátására szolgáló járművel a tilalom ellenére be szabad hajtani, ha ez a feladat ellátása érdekében elkerülhetetlen; a feladat elvégzése után az utat minden járműnek haladéktalanul el kell hagyni.”
- (8) Az R. 14. § (14) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(14) Ha az (1) bekezdés n) pontjában említett jelzőtábla alatt „Kivéve engedéllyel”, „Kivéve taxi”, vagy „Kivéve (tömegközlekedési vállalat)” feliratú kiegészítő tábla van, az útra engedéllyel rendelkező vagy a kiegészítő táblán feltüntetett járművel, továbbá kerékpárral és állati erővel vont járművel szabad behajtani. Az engedélyt az út kezelője adja ki, a korlátozással érintett területen lakó, ott telephellyel rendelkező, vagy oda (onnan) áruszállítást végző természetes személy, jogi személy és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság részére. A (12) bekezdésben meghatározott behajtási tilalom alól az út kezelője felmentést adhat.”
- (9) Az R. 14. §-a a következő (16) bekezdéssel egészül ki:
 „(16) Ha a „Korlátozott forgalmú övezet” jelzőtáblát (53/c. ábra) a „Lakott terület kezdete” (131–131/c. ábra) jelzőtáblával együtt helyezték el, a tilalom hatálya a teljes lakott területre kiterjed.”

7. § Az R. 16. § (1) bekezdése a következő z/6. ponttal egészül ki.

(A veszélyt jelző táblák:)

„z/6. „Torlódás” (95/f. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton forgalmi akadályt képezhetnek a feltorlódott járművek;

95/f. ábra”

8. § (1) Az R. 17. § (1) bekezdése a következő d/2. ponttal egészül ki:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„d/2. „Magánút” (109/b. ábra); „Mindkét irányból behajtani tilos” (40. ábra) jelzőtábla alatt elhelyezett tábla azt jelzi, hogy az út a közforgalom elől el van zárva;

109/b. ábra”

(2) Az R. 17. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„e) „Várakozóhely” (110. ábra); a tábla a járművek kijelölt várakozóhelyét jelzi, a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a várakozó helyen kötelező elhelyezkedés módját (pl. a jobb oldali kerekekkel a járdára állva kell várakozni) (111. ábra), vagy azt, hogy a várakozóhely kizárólag bizonyos járművek (pl. csak személygépkocsik 112. ábra, csak kerékpárok 112/c. és 112/f. ábra, mozgáskorlátozott személyt szállító jármű 115. ábra és 115/a. ábra) részére van

fenntartva. Ahol a várakozást ellenőrző óra van, kiegészítő tábla (113. ábra) jelezheti azt az időszakot, amelyben a várakozást ellenőrző óra (parkométer) vagy jegykiadó automata működtetése kötelező, vagy a kiegészítő tábla jelezheti azt is, hogy várakozni csak meghatározott időtartamig és a 41. § (4)–(5) bekezdésében foglaltak megtartásával szabad (113. és 114. ábra). A mozgáskorlátozottakat szállító járművek részére fenntartott várakozóhelyet kiegészítő tábla (115. ábra) vagy külön jelzőtábla (115/a. ábra) jelezheti;

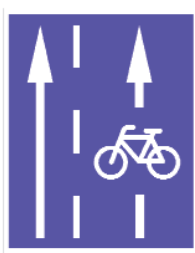
112/f. ábra

- (3) Az R. 17. § (1) bekezdése a következő g/6. és g/7. ponttal egészül ki:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„g/6. „Nyitott kerékpársáv” (117/g. ábra); a tábla a kerékpárosok egyirányú közlekedésére kijelölt kerékpársáv úttesten történő elhelyezkedését jelzi;

g/7. „Nyitott kerékpársáv vége” (117/h. ábra):

117/g. ábra

117/h. ábra

- (4) Az R. 17. § (1) bekezdése a következő v/1. ponttal egészül ki:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„v/1. „Útirány előjelző tábla” (139/a–139/b. ábra); a tábla autópályán és autóúton azt jelzi, hogy a megjelölt helységek vagy a megjelölt országok a következő útkereszteződésnél melyik irányban érhetők el;

139/a. ábra

139/b. ábra

- (5) Az R. 17. § (1) bekezdése a következő y/1. ponttal egészül ki:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„y/1. „Útvonal megerősítő tábla” (145/a. ábra); a tábla autópályán és autóúton az út számát, a táblán megjelölt települések távolságát (km mértékegységben) jelzi, továbbá az útcsatlakozások távolságát is jelezheti;

145/a. ábra

- (6) Az R. 17. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák (104. és 105. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő táblán (105/a. ábra) autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra jelenik meg:
- a) az útesten kijelölt kerékpársávon, ennek hiányában az úttest jobb széléhez húzódva a kerékpáros,
 - b) az autóbusz forgalmi sávon a menetrend szerint közlekedő autóbusz,
 - c) a kerékpáros által is igénybe vehető autóbusz forgalmi sávon – az autóbusz részére kijelölt közlekedési iránnyal megegyezően – a kerékpáros is
- a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben közlekedhet.”

9. § (1) Az R. 18. § (1) bekezdés h/1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az útburkolati jelek;)

„h/1. „Előretolt kerékpáros felálló hely a balra bekanyarodó kerékpárosok számára” (153/a. ábra); a forgalomirányító fényjelző készülékkel szabályozott útkereszteződésben az út jobb szélén kijelölt kerékpáros nyomon (158/k. ábra) vagy a kerékpársávon oda érkező és balra bekanyarodó kétkerekű kerékpárok a megállás helyét jelölő vonalak közötti, kerékpárt mutató sárga színű útburkolati jellel (158/i. ábra) megjelölt útestre csak a járművek forgalmát irányító fényjelző készülék piros fényjelzésének időtartamában szabad – a 36. § (12) bekezdésében foglaltak és a besorolás általános szabályai szerint – a többi jármű elé besorolva a továbbhaladáshoz felkészülni.”

- (2) Az R. 18. §-a a következő (8)–(10) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az úttest vagy egy részének lezárása miatt szükséges ideiglenes forgalomszabályozásnál alkalmazott – az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott – sárga színű útburkolati jel kiegészíthető vagy helyettesíthető:

- a) függőleges jelzőfelülettel és fényvisszaverő prizmával ellátott vagy
- b) fényt kibocsátó

burkolati jelzőtestekkel.

(9) Az úttesten, burkolati jellel kijelölt kerékpáros nyom (158/k. ábra) jelzi a kerékpárosok részére az úttesten történő haladásra ajánlott útfelületet. Az így megjelölt úttesten fokozottan számolni kell kerékpárosok közlekedésével.

158/k. ábra

(10) A nyitott kerékpársávot – amely a kerékpárosok közlekedésére kijelölt sáv – az úttesten felfestett fehér színű szaggatott vonal és kerékpárt mutató burkolati jel is jelzi. A nyitott kerékpársávot – az egy irányban vagy egymással szemben közlekedő járművek egymás mellett történő elhaladás ezt szükségessé teszi – más járművek is igénybe vehetik, az irányváltoztatásra vonatkozó szabályok megtartása mellett. A jobbra bekanyarodást a nyitott kerékpársávról kell végrehajtani. A kerékpáros balra bekanyarodásra történő felkészülés céljából, vagy ha a nyitott kerékpársáv megszűnik, a nyitott kerékpársávot elhagyhatja.”

- 10. §** Az R. 20. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(6) „Gyermekszállítás” (160/a. ábra); a gyermekeket szállító autóbusz vagy az iskolabusz elején és hátulján elhelyezett tábla az álló jármű környezetében gyermekek közlekedésére figyelmeztet. Az így megjelölt, az úttesten álló autóbust – a gyermekek be- és kiszállásának az autóbusz mindkét oldali első és hátsó irányjelzőjének egyidejű működtetésével jelzett időtartamában – kikerülni vagy az autóbusz mellett elhaladni csak fokozott óvatossággal és mérsékelt sebességgel szabad.”
- 11. §** Az R. 21. §-a a következő (13) bekezdéssel egészül ki:
 „(13) A gyalog- és kerékpárúton a gyalogos a kerékpáros forgalmat nem akadályozhatja és nem veszélyeztetheti.”
- 12. §** (1) Az R. 25. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) Járművel az úttesten – az előzés és kikerülés esetét kivéve – annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Lassú járművel, állati erővel vont járművel, kézikocsival, hajtott (vezetett) állattal, valamint lassan haladó járművel – ha az út- és forgalmi viszonyok lehetővé teszik – szorosan az úttest jobb széléhez húzódva kell haladni. Párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten a jobbra tartásra a külön szabályok (36. §) az irányadók.
 (3) Az autóbuszöblöt, az autóbusz forgalmi sávot, a kapaszkodó sávot, a gyorsító és lassító sávot, a nyitott kerékpársávot, valamint a kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, vagy az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni – az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével – az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban.”
- (2) Az R. 25. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(6) Járda, járdasziget, gyalogút, gyalog- és kerékpárút, kerékpárút, nyitott kerékpársáv és kerékpársáv mellett tilos úgy haladni, hogy a jármű szerkezeti eleme vagy rakománya ezek fölé nyúljon.”
- 13. §** (1) Az R. 26. § (1) bekezdés bevezető szövege és a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) Az egyes járművekkel – ha e rendelet másként nem rendelkezik – legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:
 a) személygépkocsival, motorkerékpárral, 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival
 aa) autópályán 130 km/óra,
 ab) autóúton 110 km/óra,
 ac) lakott területen kívül egyéb úton 90 km/óra,
 ad) lakott területen 50 km/óra,”
- (2) Az R. 26. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő da) és db) ponttal egészül ki:
 (Az egyes járművekkel – ha e rendelet másként nem rendelkezik – legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:)
 „d) teherszállításra kialakított motoros triciklivel, elromlott járművet vontató gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, lakott területen kerékpárral 40 km/óra,
 da) lakott területen kívül kerékpárral, ha a kerékpárt hajtó kerékpáros fejkendő sisakot visel és utast nem szállít 50 km/óra,
 db) lakott területen kívül kerékpárral, ha a kerékpárt hajtó kerékpáros fejkendő sisakot nem visel 40 km/óra,”
- (3) Az R. 26. § (1) bekezdése a d/1. pontot követően a következő d/2. és d/3. ponttal egészül ki:
 (Az egyes járművekkel – ha e rendelet másként nem rendelkezik – legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:)
 „d/2. a kerékpárúton közlekedő járművel 30 km/óra,
 d/3. a gyalog- és kerékpárúton közlekedő járművel 20 km/óra,”
- (4) Az R. 26. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) Ha a „Sebességkorlátozás” jelzőtábla lakott területen 50 km/óránál, lakott területen kívül 90 km/óránál nagyobb sebességet jelez, személygépkocsival, motorkerékpárral és a 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival legfeljebb a jelzőtáblán megjelölt sebességgel szabad közlekedni.”

- 14. §** (1) Az R. 31. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) Villamospályával ellátott úttesten, ha az (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelő besorolás a villamos forgalmát zavarná, a villamos elhaladásához szükséges területet szabadon kell hagyni. Az egyirányú forgalmú úton az ellenirányban kijelölt autóbusz sávot és az ellenirányban kijelölt kerékpársávot a besorolás szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.
- (3) A járművel másik útra – ha közúti jelzésből más nem következik – jobbra kis ívben, balra nagy ívben kell bekanyarodni, úgy, hogy a jármű a bekanyarodás után a menetirány szerinti jobb oldalon maradjon. Ha az úttest menetirány szerinti jobb oldalán kerékpársávot jelöltek ki, a jobbra bekanyarodásra – a kerékpár forgalom akadályozása nélkül és ha burkolati jel ezt lehetővé teszi – a kerékpársáv igénybevételeivel kell felkészülni.”
- (2) Az R. 31. § (5) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- [Elsőbbséget kell adni, ha a 28. § (2) bekezdésében foglaltakból más nem következik]*
- „b) jobbra bekanyarodó járművel a kerékpársávon vagy az úttest mellett levő, attól jobbra eső kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton érkező jármű és gyalogos részére,
- c) balra bekanyarodó járművel
- ca) az úttesten szemből érkező és egyenesen továbbhaladó vagy jobbra bekanyarodó jármű,
- cb) az úttest mellett levő, attól balra eső kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton érkező jármű és gyalogos részére.”
- 15. §** (1) Az R. 36. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) A párhuzamos közlekedésre alkalmas olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára kettőnél több forgalmi sáv van útburkolati jelekkel kijelölve, a (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni. Az ilyen úttesten azonban a második forgalmi sávban – a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések megtartásával – bármely gépjárművel szabad közlekedni; a harmadik és további (belső) forgalmi sávokra – a balra bekanyarodás esetét kivéve – ráhajtani csak személygépkocsival és motorkerékpárral szabad.”
- (2) Az R. 36. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(8) Az autóbusz forgalmi sávban
- a) a menetrend szerint közlekedő autóbusz és trolibusz, a villamos, továbbá 20 és 6 óra között a kommunális szemet szállítására szolgáló jármű;
- b) az autóbusz- és trolibuszforgalom zavarása nélkül
- ba) ha az autóbusz forgalmi sávot az úttest menetirány szerinti jobb szélén jelölték ki, erre utaló jelzés esetében (117/c. ábra) a kerékpáros,
- bb) külön jogszabály alapján rögzített üzemmódú megkülönböztető jelzést adó készülékkel felszerelt
- bba) sürgősségi betegellátásra rendszeresített gépjármű,
- bbb) hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a tűzoltóság és a tűzoltó egyesületek közvetlen helyszíni beavatkozására rendszeresített gépjárműve,
- bbc) a rendőrség közrendvédelmi és közlekedésrendészeti szolgálati ágának közvetlen helyszíni beavatkozásra rendszeresített gépjárműve,
- bc) a betegszállító gépjármű,
- bd) a személytaxi,
- be) a kétkerekű motorkerékpár és a kétkerekű segédmotoros kerékpár
- közlekedhet. Más jármű erre a forgalmi sávra – a sáv keresztezését és a bekanyarodásra felkészülést kivéve – nem hajthat rá. Ahol autóbusz forgalmi sáv van, a menetrend szerint közlekedő autóbusz és trolibusz – a bekanyarodás és kikerülés esetét kivéve – csak ebben a forgalmi sávban haladhat.”
- (3) Az R. 36. § (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(10) Azon az úton, amelynek menetirány szerinti jobb oldalán két vagy több forgalmi sáv van útburkolati jelekkel kijelölve, a körforgalmú útra történő bekanyarodást
- a) a besorolás rendjét jelző tábla és az útburkolati jelek jelzéseinek megfelelően kell végrehajtani, vagy
- b) a jobb oldali szélső forgalmi sávból kell végrehajtani, amennyiben a járművezető a bekanyarodás helyét követő első kihajtási lehetőségnél kívánja a körforgalmú utat elhagyni.”
- (4) Az R. 36. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:
- „(12) Ha a járműveknek útkereszteződésben, útszűkületekben, szintbeni vasúti átjárónál vagy egyéb forgalmi okból meg kell állnia, – előre sorolás céljából – kétkerekű motorkerékpárral, illetve kétkerekű segédmotoros kerékpárral

az álló járművek mellett, vagy azok között, kétkerekű kerékpárral az úttest szélén, az álló járművek mellett jobbról szabad előrehaladni, ha

- a) az előrehaladáshoz elegendő hely áll rendelkezésre, és
- b) az irányváltoztatási szándékot jelző járműveket az irányváltoztatásban nem akadályozzák.”

- 16. §** (1) Az R. 37. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Autópálya és autópálya úttestjén – a forgalmi okból szükséges megállást kivéve – megállni tilos. Tilos a leállósávon megállni vagy várakozni, kivéve ha:
a) műszaki meghibásodás miatt a jármű továbbhaladásra képtelen;
b) a jármű a forgalmat ellenőrzi;
c) a jármű útfenntartást, úttisztítást végez;
d) a jármű, a továbbhaladásra képtelen jármű elszállítását vagy a műszaki meghibásodásának elhárítását végzi;
e) a jármű a megkülönböztető jelzést adó berendezését működteti.”
- (2) Az R. 37. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A leállósávon – ha a közúti jelzésekből más nem következik – csak a (4) bekezdés b)–e) pontjában meghatározott járművek és a forgalmi sávokban folyamatosan haladó járművek közé besorolni kívánó járművek haladhatnak. A leállósávon álló, a forgalmat ellenőrző járművet úgy kell elhelyezni, hogy az kellő távolságból észlelhető legyen. A leállósáv igénybevételeire jogosultaknak a feladatuk ellátását követően a lehető legrövidebb időn belül el kell hagyniuk a leállósávot.”
- 17. §** Az R. 39. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A vasúti átgázolást megközelíteni csak fokozott óvatossággal szabad. A vasúti átgázolás megközelítésekor, illetve a vasúti átgázoláson történő áthaladás során eleget kell tenni a vasúti átgázolás biztosítására szolgáló közúti jelzéseknek.”
- 18. §** Az R. 39/A. § (1) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Lakó-pihenő övezetbe – a „Lakó-pihenő övezet” jelzőtáblától a „Lakó-pihenő övezet vége” jelzőtábláig terjedő területre – csak a következő járművek hajthatnak be:)
„b) az ott lakókat vagy az oda látogatókat szállító személygépkocsi, a személygépkocsi kivételével a legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű gépkocsi, a betegszállító gépjármű, motorkerékpár, a motoros tricikli és ezekhez kapcsolt pótkocsi, segédmotoros kerékpár, állati erővel vont jármű és kézikocsi, a kommunális szemet szállítására szolgáló jármű, továbbá az oda áruszállítást végző legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsi,
c) az ott lakók és oda költözők költöztetését végző tehergépkocsi,”
- 19. §** (1) Az R. 40. § (5) bekezdés l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Tilos megállni:)
„l) kapaszkodósávon, gyorsító-és lassító sávon, kerékpársávon, nyitott kerékpársávon, kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton;”
- (2) Az R. 40. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) A járdán a mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője) járművel, a betegszállító gépjármű, a kerékpár, a kétkerekű segédmotoros kerékpár és a kétkerekű motorkerékpár a (8) bekezdésben említett egyéb feltételek fennállása esetén akkor is megállhat, ha a megállást jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg.”
- 20. §** Az R. 42. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára két vagy több forgalmi sáv van kijelölve, az azonos irányban valamennyi forgalmi sávban – egymás mellett haladó – hó eltakarítást végző és figyelmeztető jelzést használó járműveket tilos megelőzni. Az ilyen gépjárművek mögött a követési távolságot fokozott óvatossággal kell megválasztani.”
- 21. §** (1) Az R. 43. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Azt a helyet, ahol az (1) bekezdés értelmében a gyalogosnak elsőbbsége van, a jármű vezetőjének csak olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a jármű vezetője az elsőbbségadási kötelezettségének eleget tudjon tenni.

A jármű vezetőjének a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet csak fokozott óvatossággal és olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a járművel, amennyiben szükséges, a gyalogos átkelőhely előtt meg is tudjon állni.”

- (2) Az R. 43. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A vezetőnek fokozottan ügyelnie kell az úttesten

a) villamos megállóhelynél levő járdaszívet és az ahhoz közelebb eső járda között áthaladó gyalogosok, a menetrend szerint közlekedő járművek megállóhelyéről az úttestre lelépő gyalogosok, az autóbuszra felszálló és arról leszálló gyermekek, továbbá

b) egyedül vagy csoportosan haladó (áthaladó) gyermekek, a koruk, testi fogyatékoságuk vagy más ok miatt saját biztonságukra ügyelni felismerhetően nem képes személyek biztonságának a megóvására.”

22. § (1) Az R. 48. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A gépkocsiban vagy a mopedautóban utazó 150 cm-nél alacsonyabb gyermek – a testsúlyához igazodó kialakítású – gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermekbiztonsági rendszert kialakításától függően a járműnek erre a célra gyárilag kialakított rögzítési pontjaihoz, vagy az üléshez tartozó biztonsági övhöz vagy ennek bekötési pontjaihoz kell csatlakoztatni. A gépkocsi és a mopedautó üléseihez – a vezető ülését kivéve – gyermekbiztonsági rendszer szerelhető be. Az első üléshez – a jármű szokásos haladási irányával ellentétes irányban – a gyermekbiztonsági rendszer csak akkor szerelhető be, ha az üléshez légzsákok nem szereltek fel vagy a légzsák működésbe lépését előzetesen megakadályozták. A 3 évnél fiatalabb gyermek csak gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermeket a gyermekbiztonsági rendszerhez tartozó hevederekkel (pántokkal) is rögzíteni kell.”

- (2) Az R. 48. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A zárt utastérrel (vezetőtérrel) nem rendelkező motorkerékpáron és segédmotoros kerékpáron utazó személynek becsatolt motorkerékpár-bukósisakot kell viselni. Ilyen járművel csak abban az esetben szabad közlekedni, ha a járművezető és az utas becsatolt motorkerékpár-bukósisakot visel.”

23. § (1) Az R. 50. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő b)–c) ponttal egészül ki, és a jelenlegi b)–f) pontok jelölése d)–h) pontra változik:

(A jármű figyelmeztető jelzést adó berendezését működtetni a következő esetekben kell:)

„a) ha a jármű

aa) az út vagy közmű építését, tisztítását, fenntartását (javítását),

ab) a települési (kommunális) hulladék, ide értve a szelektíven gyűjtött hulladék összegyűjtését végzi,

b) az aa) pontban meghatározott tevékenységekkel érintett útszakaszon anyagszállítást végző járművön,

c) a járművek hatósági elszállításához, illetve a kerékbilincs alkalmazásához rendszeresen használt járművön e tevékenységek végzése közben,”

- (2) Az R. 50. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (3) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenységet végző jármű vezetője, ha ez a munka végzése érdekében elkerülhetetlen, a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és a forgalmat lényegesen nem akadályozza,

a) a 25. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést figyelmen kívül hagyhatja;

b) 22 és 6 óra között – a megfelelő biztonsági intézkedések (pl. jelzőőr állítása) megtétele mellett és legfeljebb 10 km/óra sebességgel – egyirányú forgalmú úton és osztottpályás út bal oldali úttestjén a menetiránnyal szemben is közlekedhet;

c) legfeljebb 10 km/óra sebességgel a járdán is közlekedhet;

d) olyan helyen is megállhat, ahol az egyébként tilos;

e) behajthat olyan útra, vagy övezetbe ahová egyébként behajtania tilos.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott jármű esetében a (2) bekezdés a), d) és e) pontját megfelelően alkalmazni kell, ha ez a tevékenység végzése érdekében elkerülhetetlen, a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és a forgalmat lényegesen nem akadályozza.

(4) Ha az (1) bekezdés szerinti jármű nem az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységet végez, a jármű figyelmeztető jelzést adó berendezését működtetni nem szabad.”

24. § (1) Az R. 54. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg – ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik – a lakott területen kívüli úton, a főútvonalként megjelölt úton az úttest jobb széléhez húzódva kell közlekedni.”

(2) Az R. 54. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Kerékpárral

a) lakott területen kívül a főútvonalról balra bekanyarodni vagy megfordulni, továbbá

b) a kerékpárútról a vele párhuzamos útra balra bekanyarodni

nem szabad.

A kerékpárosnak a kerékpárról le kell szállnia és azt tolvaj – a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályok szerint – kell az úttesten áthaladnia.

(5) A kétkerekű kerékpáron 16. életévét betöltött személy szállíthat 10 évnél nem idősebb, a kerékpárt nem hajtó utast a kerékpár pótlásán. Kettőnél több kerekű kerékpáron 17. életévét betöltött személy szállíthat a kerékpárt nem hajtó utast.”

(3) Az R. 54. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az (1) és a (3) bekezdésben, a (4) bekezdés b) pontjában, valamint a (7) bekezdés b)–f) pontjában foglalt rendelkezéseket a segédmotoros kerékpárok – a quad és a mopedautó kivételével – közlekedésére is alkalmazni kell azzal, hogy

a) lakott területen a kerékpársávon segédmotoros kerékpárral közlekedni,

b) kétkerekű segédmotoros kerékpáron utast szállítani,

c) segédmotoros kerékpárhoz utánfutót kapcsolni

nem szabad.”

(4) Az R. 54. §-a a következő (9)–(11) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A három- vagy négykerekű segédmotoros kerékpárral személyt szállítani akkor szabad, ha a jármű vezetője a 17. életévét betöltötte.

(10) A gyalog- és kerékpárúton a kerékpáros a gyalogos forgalmat nem akadályozhatja és nem veszélyeztetheti.

(11) Ha az út mellett, annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki, a kétkerekű kerékpároknak a kerékpárúton vagy a gyalog- és kerékpárúton kell közlekedni. Ha a lakott területen a nem főútvonalként megjelölt út mellett annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki és az úton kerékpár nyomot (158/k. ábra) is kijelöltek – ha a közúti jelzésekből más nem következik – a kétkerekű kerékpárok az úttesten is közlekedhetnek.”

25. § (1) Az R. 59. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője – az üzemben tartó értesítése mellett és költségére – elszállítással eltávolíthatja azt a járművet, amely

a) a 15. § (9) bekezdés 63/b. ábra szerinti kiegészítő táblával ellátott megállást vagy várakozást tiltó jelzőtábla hatálya alá eső területen szabálytalanul várakozik,

b) a 37. § (4) bekezdésében, továbbá a 40. § (1)–(2) és (5) bekezdésében, valamint a (8) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott megállási tilalom megszegésével, vagy a rendelkezésekben meghatározott megállási feltételek figyelmen kívül hagyásával szabálytalanul várakozik,

c) kijelölt rakodóhelyen szabálytalanul tartózkodik,

d) a mozgáskorlátozottak gépkocsijai részére fenntartott, jelzőtáblával (115. és 115/a. ábra) vagy útburkolati jellel megjelölt várakozóhelyen jogosulatlanul várakozik.

A jármű elszállításáról a közterület felügyeletnek, illetve az út kezelőjének a rendőrséget is értesítenie kell.”

(2) Az R. 59. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Azt a hatósági jelzéssel nem rendelkező járművet, amely a közúti forgalomban csak ilyen jelzéssel vehet részt, főútvonalon tilos, mellékútvonalon – közterület-használati engedély nélkül – legfeljebb 10 napig szabad tárolni. Az úton e rendelkezések megszegésével tárolt járművet a rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője – a tulajdonos költségére – eltávolíthatja.”

- 26. §** Az R. 63. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A közúti forgalom ellenőrzése során
a) a közúti forgalom ellenőrzését végző berendezést;
b) azt a járművet, amelyben a közúti forgalom ellenőrzését végző berendezés üzemel
a közúton úgy kell elhelyezni, hogy a gyalogos és jármű forgalmat indokolatlan mértékben ne akadályozza.
(5) A (4) bekezdés b) pontjában meghatározott jármű a járműforgalom elől elzárt területen, továbbá a közútnak azon a részén is elhelyezhető, ahol a járművek megállása vagy várakozása tilos.”
- 27. §** Az R. 1. számú függelék I. fejezete a következő h/1., h/2. és h/3. ponttal egészül ki:
(Az úttal kapcsolatos fogalmak)
„h/1. Gyalog- és kerékpárút: jelzőtáblával gyalog- és kerékpárútként megjelölt út, amelyen a gyalogos és a kerékpáros forgalom részére fenntartott útfelületet burkolati jellel és eltérő színű burkolattal is kijelölhető.
h/2. Kerékpáros nyom: az úttesten kerékpárt és nyilat mutató sárga színű burkolati jellel kijelölt útfelület.
h/3. Nyitott kerékpársáv: az úttesten útburkolati jellel kijelölt – kerékpár és különleges esetekben (az egymás mellett történő elhaladáshoz szükséges hely biztosítása érdekében) jármű egyirányú közlekedésére szolgáló – különleges forgalmi sáv.”
- 28. §** (1) Az R. 1. számú függelék II. fejezet j) és k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak)
„j) Motorkerékpár: a külön jogszabályban L3e járműkategóriába sorolt kétkerekű oldalkocsi nélküli, L4e járműkategóriába sorolt oldalkocsival rendelkező jármű, továbbá a motoros tricikli.
k) Motoros tricikli: a külön jogszabályban L5e járműkategóriába sorolt háromkerekű és L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár.”
- (2) Az R. 1. számú függelék II. fejezet r) és r/1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak)
„r) Segédmotoros kerékpár: a külön jogszabályban L1e járműkategóriába sorolt kétkerekű, L2e járműkategóriába sorolt háromkerekű jármű, továbbá az L6e járműkategóriába sorolt quad és mopedautó.
r/1. Kerékpár: olyan, legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. A kerékpáron a kerékpárt nem hajtó személy is szállítható erre alkalmas ülésen. A kerékpáron utánfutó vontatására alkalmas berendezés helyezhető el.”
- (3) Az R. 1. számú függelék II. fejezete a következő r/2. és r/3. ponttal egészül ki:
(A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak)
„r/2. Quad: a külön jogszabályban
– L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár vagy
– L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár,
amely nyitott utasterű, kormányműve nem áttételes és a motorkerékpárok esetében szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.
r/3. Mopedautó: a külön jogszabályban L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár, amely zárt utasterű, több személy szállítására kialakított, kormánykerékkel és a gépkocsikban szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.”
- (4) Az R. 1. számú függelék II. fejezet y) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak)
„y) Iskolabusz: kizárólag gyermekek, tanulók, felnőtt kísérő melletti szállítására rendszeresített és a 48. § (12) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő autóbusz, amely a közoktatási intézmény munkarendjéhez igazodóan közlekedik.”
- 29. §** Az R. 2. számú függeléke a következő zs/5) ponttal egészül ki:
(Az út mellett vagy közelében levő egyes létesítményekről tájékoztatást adó jelzőtáblák:)
„zs/5) „Közúti forgalom ellenőrzése” (36. ábra); a járművek elhaladási sebességének ellenőrzésére szolgáló sebességellenőrző berendezés fix telepítését – a berendezéstől számított ésszerű távolságra – e táblával kell jelezni. Az átlagsebesség-ellenőrző rendszerrel ellátott útszakasz kezdetét a „Közúti forgalom ellenőrzése” (36. ábra), az ellenőrzött útszakasz végét a „Közúti forgalom ellenőrzésének vége” (37. ábra) jelzőtábla jelzi.

36. ábra

37. ábra

30. § Ez a rendelet 2010. január 1-jén lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 290/2009. (XII. 18.) Korm. rendelete
a lakossági vezetékes gázfogyasztás és távhőfelhasználás szociális támogatásáról szóló
289/2007. (X. 31.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (1) bekezdés t) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A lakossági vezetékes gázfogyasztás és távhőfelhasználás szociális támogatásáról szóló 289/2007. (X. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„l) jogosultsági időszak: a 2009. január 1-je és 2010. április 30-a közötti időszak;”